

Szemléletváltás a haderő minden területén!

Interjú Bozó Tibor vezérőrnaggyal, a Magyar Honvédség Transzformációs Parancsnokság parancsnokával

A Haditechnika folyóirat laptulajdonosi jogkörét 2020. augusztus 1-től a Magyar Honvédség Transzformációs Parancsnokság (MH TP) vette át. Bozó Tibor vezérőrnagyot, a NATO-mintára alapított új katonai szervezet parancsnokát a parancsnokság oktatási, képzési és tudományos feladatairól, valamint a Haditechnika folyóirat kommunikációs szerepéről kérdeztük.

H.T. – Tábornok úr, beszélgetésünk elején kérem ismertesse meg olvasóinkkal a transzformáció katonai jelentését, fogalmát, valamint azokat a területeket, amelyek a Transzformációs Parancsnokság tevékenységi körébe tartoznak.

A transzformáció egyfajta átalakítást, megújítást, képességfejlesztést jelent. Az átfogó transzformáció érinti a haderő minden összetevőjét és képességét. Ezek közé tartoznak például a doktrínák, a műveleti eljárásrend, a logisztika, a felkészítés, a kiképzés, valamint a személyi állomány kiválasztása és az állomány gondolkodásmódja. Mindaz, ami a honvédségben nem anyagi, materiális, hanem szellemi tőke – többek között a tudástár, a szabályzatok és szabályzók, a tudományos munka, valamint a tapasztalatfeldolgozás, a doktrínák, a képzés és kiképzés, a tiszt- és altisztképzés – a Transzformációs Parancsnokság és alárendeltjeinek hatáskörébe tartozik. Természetesen nem léteznénk nemzetközi környezet nélkül, amellyel szeretnénk nagyon jó kapcsolatot kialakítani. A régióban elsősorban a V4-es tagországokkal (Csehország, Lengyelország és Szlovákia) szoros az együttműködés, valamint természetesen a NATO ACT-vel (Allied Command Transformation – szerk.), a nagy organizmussal, aminek tagjai vagyunk. Az ACT alárendeltségében működő Kiválósági Központok és Training Centerek a szakmai területeken közvetlen kapcsolattartást biztosítanak.

H.T. – A Magyar Honvédségben milyen történelmi előzmények és döntések nyomán hívták életre a Transzformációs Parancsnokságot?

Szeretném megvilágítani a történelmi hátteret. Magyarország 1999. március 12-én csatlakozott a NATO-hoz, ezzel tagja lett Észak-atlanti Szerződés politikai és a katonai szervezetének. A Magyar Honvédség különböző egységeinél már korábban is léteztek NATO-orientációs gya-

„Kívánatos a tudomány eszközeivel az érdeklődők elé tárni az új technikai eszközöket, összehasonlításokat tenni és elgondolkoztatni az olvasót” – vallja a Haditechnika folyóirat szerepéről Bozó Tibor vezérőrnagy

korlatok, feladatok és munkacsoportok. Pályafutásom során magam is részt vettem hasonló szakmai teamekben. 2020-ban elérkezett az a történelmi pillanat, amikor a Magyar Honvédség felső vezetése úgy döntött, hogy szervezeti átalakítással a transzformációs feladatokat egyetlen katonai szervezet kezébe adja. A Magyar Honvédség Transzformációs Parancsnokság megalakításának elsődleges célja az oktatás, képzés és a kutatási eredmények transzformálása, átalakítása a honvédség számára, valamint mindezen tevékenységek koordinációja. Korábban számos esetben előfordult, hogy ugyanazon a feladaton több szervezet is dolgozott, a TP létrejöttével mindez egyetlen helyre összpontosul. Hadd használjam a lencse hasonlatot: ha a sok napsugarat egy helyre fókuszáljuk, akkor egy erős fénynyaláb keletkezik. Ebben az allegóriában foglalható össze a TP feladata. A legegyszerűbb normagyűjtő feladatoktól a legbonyolultabb eljárásokig, a nyugati technikák tanulmányozásától az átvételükig minden idetartozik. Ez természetesen jelentős kihívás és felelősség számunkra. Az itt szolgálóknak új utakat kell járniuk, hiszen nincsenek olyan bejáratott módszerek, amelyeket átvethetnének a korábbi időszakból.

H.T. – A NATO-ban régóta létezik hasonló elnevezésű és feladatkörű szervezet. Az MH Transzformációs Parancsnokság teljesen azonos tevékenységet végez a NATO hasonló egységével?

Elsősorban nagyságrendi különbségekről beszélhetünk. A NATO képességfejlesztéséért felelős norfolki Transzformációs Parancsnokság egészen más dimenzióban tevékenykedik, és évtizedek óta bejáratott rendszerekkel működik. A mi szervezetünk ez év augusztus 1-jén alakult, napjainkra elérte a műveleti képességét, de az olajozott működéshez több feladat még végrehajtásra vár. A Ma-

gyar Honvédség parancsnokának feladatszabása szerint a Magyar Honvédséget tanuló szervezetté kell tenni, számunkra az egyik legnagyobb feladat, hogy ezt a szándékot megvalósítsuk. Különböző technikai eszközök állnak a rendelkezésünkre, és a humán erőforrás is kész a folyamat megvalósítására, támogatására. Sok olyan nagyszerű katonával szolgálhatok együtt, akik magas szintű ismereteket szereztek a NATO-feladatok terén, és megfelelő tapasztalatot szereztek a nemzetközi műveletekben.

H. T. – Milyen szervezeti egységek alkotják a Transzformációs Parancsnokságot, és kik a különböző területek vezetői?

A parancsnokságot három jól elkülöníthető szervezeti egység, a Fejlesztési, a Kiképzési, valamint a Törzskari szervek alkotják. A *Fejlesztési Szervek* köré csoportosul mindaz, ami a TP legmarkánsabb feladatkörét és lényegét jelenti. Vezetője Bárány Zoltán ezredes rendkívül jelentős hazai és nemzetközi tapasztalatokkal rendelkezik, többek között a NATO Transzformációs Parancsnokságánál is szolgált. Fontosnak tartom kiemelni, hogy a fejlesztési terület úttörő munkát fog végrehajtani. A NATO-ban ismert Kiválósági Központoknak eddig nem volt magyar megfelelője.

A Fejlesztési Szervek keretében működő Honvéd Kiválósági Központ a Magyar Honvédségben előzmények nélküli szervezet. Vezetője, a szervezet munkájának koordinátora Tajti Ákos ezredes fiatal, tehetséges katona, aki a közelmúltban tért vissza New York-i külszolgálatából. Az ezredes úr a NATO-orientációs tevékenység jegyében a doktrínákat, szabványokat és az azokkal kapcsolatos eljárásokat fogja össze. A Honvéd Kiválósági Központ által kidolgozott új munkafolyamatokat a bevezetés előtt tesztelni fogjuk. A várpalotai MH Bakony Harckiképző Központ legendásan híres Mandulás laktanyájában – összhangban az új szimulációs rendszerekkel – modellezzük és kipróbáljuk az új képességeket az újonnan létrehozandó tesztszázad alkalmazásával. A Fejlesztési Szerveken belül, szintén vadonatúj képességként hoztuk létre a Tudástárat. A Magyar Honvédségnél egy olyan könnyen hozzáférhető könyvtári rendszert kell megteremtünk, amelyhez minden katona hozzáfér. A honvédségben már megvannak ennek a csirái, de a teljes körű működéshez jelentős technikai fejlesztés szükséges.

A *Kiképzési Szervek* munkáját Gacsal János ezredes fogja össze, aki a debreceni MH 5. Bocskai István Lövészdan-dártól érkezett. Értékei közé tartozik a feladathoz fűződő affinitás és a tenni akarás. Úgy gondolom, hogy a két parancsnok-helyettes megfelelően tudja koordinálni egymás között a szakmai tevékenységeket. A *Törzskari Szervek* funkcióját Nagy Sándor ezredes irányítja, vezeti, aki ezen a téren nagy tapasztalatokkal rendelkezik.

H.T. – Tábornok úr korábban említette, hogy a Magyar Honvédség négy szervezeti egysége is a Transzformációs Parancsnokság ernyője alá került. Melyek ezek a csapategységek?

A TP négy fontos szervezete – katonás szóval „alárendeltje” – négy egység

szintű katonai szervezet. Elsőként a Szentendrén működő *Altiszti Akadémiát* említem, amely összetett feladatot lát el, hiszen nemcsak az altisztképzéssel foglalkozik, hanem összefogja a Magyar Honvédség fizikai felkészítésének módszertani kérdéseit is. Az oktatás a TP kiemelt feladatai közé tartozik, hiszen a jövő nemzedékét kell képeznünk. Óriási felelősség, hogy kinek, kiknek adjuk át a zászlót. Az Akadémiára települt sportszázad a toborzás szempontjából is rendkívül fontos szerepet tölt be. Ugyancsak jelentős kapcsolati tőke számunkra a *NATO C-IED Kiválósági Központ* akkreditált képzése a robbanóeszközök elleni védelem tárgy körében.

A második ilyen egység szintű katonai szervezet a Hungária körúti kampuszon működő *Ludovika Zászlóalj*, amely a tisztképzés fellegvára. A zászlóaljra jelentős feladatok hárulnak, hiszen a tisztképzés átalakítása napirenden van. Ennek kapcsán meg kell említenem, hogy a Nemzeti Közszerződési Egyetem Hadtudományi és Honvédtisztképző Karával a napi kapcsolattartást még szorosabbra kell fűzni.

Harmadik alárendeltünk, a *Bakony Harckiképző Központ* feladata az alegységek, és az egység szintű katonai szervezetek kiszolgálása. Tervezzük az ottani gyakorlóterek 21. századi megújítását. A várpalotai lőtereken a különböző alakulatok végrehajtják lögyakorlataikat, harcászati gyakorlataikat, a szimulációs térben pedig a hadműveleti és harcászati felkészítés zajlik. Az ottani munka annak a folyamatnak a része, amely az új harc-eljárások kidolgozásához vezet. A Magyar Honvédség vezetésének komoly szándéka, hogy a régió haderőinek szimulációs központja hazánkban kerüljön kialakításra. Ennek érdekében jelenleg is aktív munkát végzünk, amely jelentős feladatokat ró ránk.

Végül a negyedik alárendeltünk, a szolnoki *Béketámogató Kiképző Központ*, ahol a nemzetközi felkészítések jelentős része zajlik. A missziós szolgálatra induló katonák ezen a bázison kapják meg a megfelelő felkészítést a fogadó ország földrajzi és társadalmi viszonyairól, valamint azokról a körülményekről, amelyekkel várhatóan találkozni fognak.

„Mindaz, ami a honvédségben nem anyagi, materiális, hanem szellemi tőke, a Transzformációs Parancsnokság hatáskörébe tartozik.”

A Transzformációs Parancsnokság parancsnokával a Haditechnika folyóirat képviselőjében dr. Hegedűs Ernő alezredes, felelős szerkesztő és Rojkó Annamária szerkesztő beszélgetett

Bozó Tibor vezérőrnagy, a Magyar Honvédség Transzformációs Parancsnokság parancsnoka

H.T. – Melyek azok a konkrét szakmai területek, amelyekben már a közeljövőben látványos változások várhatók?

A Transzformációs Parancsnokság a Zrínyi 2026 Honvédelmi és Haderőfejlesztési Program során beszerzett új eszközök alkalmazásba vétele kapcsán kiemelkedő szerepet játszik. A közelmúltban elkezdődtek a Leopard 2A4HU típusú harckocsik használatára felkészítő ún. Train the Trainer kurzusok. A TP-nek oroszánrész jut a munka végrehajtásában, hiszen az új harckocsik egészen eltérő harc-eljárásokkal és logisztikai háttérrel működnek, mint elődjük, az orosz T-72-esek. A Leopardok afféle „páncélozott számítógépek”, tehát más filozófiával kell a kiszolgálásukat és felkészítésüket megoldani.

A tapasztalatfeldolgozás ugyancsak azon területek közé tartozik, amelyet szeretnénk megváltoztatni és új irányba helyezni. A korábbi időszakban, a feladatok végrehajtását követően megtörtént ugyan a visszacsatolás, a „feedback”, de a tapasztalatok összegzése és a tanulságok levonása után csak ritkán történt változás. A tapasztalatfeldolgozás lényege azonban, hogy a műveleti területeken, gyakorol-

tereken, itthon és külföldön egyaránt a felmerült problémákra konkrét megoldásokat ajánljunk. Ezt a kört szeretnénk nagyon gyorsan bezárni.

A tudományos munkaműhelyünk ugyancsak a Magyar Honvédség megújítása érdekében dolgozik. A különböző projektekben olyan tudományos fokozattal rendelkező katonák és honvédelmi alkalmazottak vesznek részt, akik tevékeny részt vállaltak a Magyar Honvédség 2026–2030-as ütemtervének kidolgozásában. Ezek közé nemcsak a katonaföldrajzi kutatások tartoznak, hanem pl. a különféle harc-eljárások kidolgozása és a vezetés rendjének korszerűsítése is. Olyan óriási technikai megújulás előtt állunk, amely nyomán minden haderőnem ugrásszerű fejlődése várható. A légiernél ez máris megjelent, de a szárazföldi haderőnemnél is hamarosan érezhető a változás. Sorolhatom a példákat, hiszen Szentendrén, az Altishti Akadémián a legnagyobb büszkeségünkre létre jött a Kiber Akadémia, és az ún. „acélkockás” katonák már használják a digitális katona felszerelésének bizonyos elemeit. Tatán megjelentek az új Leopard 2A4 harckocsik, büszkék vagyunk az új „különleges műveleti” képességekre és az ezzel kapcsolatos fejlesztési irányokra. A légvédelmi képességek tekintetében is kardinális változások fognak bekövetkezni. Kiskunfélegyházán elkezdődött az új fegyverek gyártása, a szolnoki bázison már ott vannak az új helikopterek és megérkeztek az új szállító repülőgépek is, valamint Szentkirályszabadján felépült az új logisztikai bázis. *Mindez azt jelenti, hogy ha a technika megújul, akkor a gondolkodásnak is meg kell újulnia.* Az a gondolkodás, metódika, amivel a Magyar Honvédségnél még ma is jelen lévő szovjet technikát működtették, ma már nem alkalmazható. A transzformáció óriási megújulási folyamatot fog eredményezni, és nagy büszkeséggel mondhatom, hogy mindennek mi leszünk a motorja. Büszkék vagyunk erre, és ezt szerény alázattal tesszük.

H.T. – Hogyan ítéli meg azt a kedvező helyzetet, hogy a TP és a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Hadtudományi és Honvédtisztképző Kara közös objektumban működik. Ez a tény a jövőben esetleg a hatékony együttműködésnek záloga is lehet?

Igen, mindenképpen – magam is így látom. Régi mondat, hogy elmélet nélkül nincs gyakorlat. Az egyetem tudományos munkaműhelyként, valamint a jövő generáció oktatásával foglalkozó intézményként kiváló együttműködő partnerünk lehet. A közös munkából nagyon pozitív eredő keletkezhet, hiszen a tisztképzésben szorosan együtt kell működnünk. Mindannyiunk célja, hogy a hallgatók ismerjék meg az új technikát és az új harc-eljárásokat.

H.T. – Kommunikációs eszközként, tudományos fórumként a Haditechnika folyóirat jól illeszkedik a TP szakmai profiljába. Lapgazdaként milyen szerepet szán folyóiratunknak?

A Zrínyi 2026 Honvédelmi és Haderőfejlesztési Program nyomán bekövetkező technikai megújulás bőséges témát kínál a tudományos folyóiratnak. Örömmel vettük át a Haditechnika folyóiratot, amelyet szeretnénk kommunikációs eszközként felhasználni arra, hogy a Magyar Honvédségnél minél előbb megtörténjen ez a technikai váltás és erről az olvasók első kézből értesüljenek. Kívánatos a tudomány eszközeivel az érdeklődők elé tárni az új haditechnikai eszközöket, összehasonlításokat tenni és elgondolkoztatni az olvasót. Mindezzel jelentős feladatot bízunk a lapra, és ezúton is tisztelettel kérjük a szerkesztőséget, valamint a szerkesztőbizottságot, hogy ezeken a feladatokon közösen gondolkodjunk.

H.T. – Köszönjük a beszélgetést.